

Daf Hayomiy Michnayot

Dans un an, vous aurez terminé l'ensemble des traités de la Michna

כ' טבת

משניות ומבוארות מסכת תבנות פרק ג

מעלין להכהה על פי עד אחד, ומקריש בגמרא דאיירי כשהיה מחוק כשהיה באבוי שהוא כהן, ויצא קול שהוא בן גרושה ופסולתו, וכא עד אחד ואמר שהוא כהן כשר, והעולה להכהה, ואחר כך באו שני עדים ואמרו שהוא בן גרושה ופסולתו, וכא עד אחד ואמר שהוא בן גרושה, ומוקמינן תרי גברי ואוקי גברא אחזוקת פסולתו. ולפי זאת אלעזר וכל מצטרף עם העד הראשון.

ט האשה שנחבשה בידי גוים על ידי ממון, מתרת לבקעה.

על ידי נישואין, בתוכה, פסולות, ואם יש להן עדים, אפילו עבד, אפילו שפחה, הרי אלו נאמנין. ואין אדם נאמן על ידי עצמו. אמר רבי זכריה הלוי הגדול, המעון הזה, וזהו הדין, מתוך ידי משעה שנקנסו גוים לירושלים ועד שישארו. אמרו לה, אין אדם מעיד על ידי עצמו. ויאלו נאמנין להעיד בגדלן, מה שראו הקטנו, נאמן אדם לומר זה כתב ידו של אבא, וזה כתב ידו של רבי, וזה כתב ידו של אחי. זכור הייתי בפלונית שצתה בהינומא וראשה פרוגה, ושהיה איש פלוני יוצא מבית הספר לטבול לאכול בתרומה, ושהיה חולק עמונו על הגרן, ושהמקום הזה בית הפרס, ועד כאן היינו כאין בשבט. אבל אין אדם נאמן לומר, דרר הדין בפלוני במקום הזה, שמתוך אהבה ומקפד היה לפלוני במקום הזה:

פרק ג א אלו נגרות שיש להן קנס, הבא על הממזרת ועל התניתה ועל הכותיה, הבא על הגיות ועל השבויה ועל השפחה שפגדו ושנתגררו ושנשתחררו פחותות מבנות שלש שנים ויום אחד, הבא על אחותו ועל אחות אביו ועל אחות אמו ועל אחות אשתו ועל אשת אחיו ועל אשת אחי אביו ועל הגדה, יש להן קנס. אף על פי שהן הבורות, אין בהן מיתת בית דין: ב ואלו שאין להן קנס, הבא על הגיות ועל השבויה ועל השפחה שפגדו ושנתגררו ושנשתחררו יתרות על בנות שלש שנים ויום אחד. רבי יהודה אומר, שבויה שפגדיה, הרי היא כבדשתה, אף על פי שגדולה. הבא על בתו, על בת בתו, על בת בנו, על בת אבתי, על בת בתי, וזהו הדין, מפני שמתחבב בנפשו, שמימתו בידי בית דין, וכל המתחבב בנפשו אינו משלם ממון, שנאמר (שמות כא, כב) ולא יהיה אסון עונש יענש, שמעט שקל מקום שיש אסון, דהיינו מיתת בית דין, ולא יענש במקומו. וגם בואג אינו משלם קנס, וברית שאמרט שמשלם קנס, וזקוק בלא התרו בו, דאג התרו בו עדים, אינו משלם, שאו לוקה ואין אדם לוקה ומשלם, דכתיב (ויקרא כה, ג) "כדי שרעתו" משום רשעה אחת אהת מחיבו ולא משום שתי רשעותיו, ובשוגג מבולקת שאו אינו מקבל מלקות, חייב בתשלומין, קנס שמשלם בחטאה, דוקא פניה, אבל בא על ארוסה חייב מיתה ואין קנס. ג נצרה שנתארסה ונתגררה, או נתאלמנה, רבי יוסי הגלילי אומר, אין לה קנס, פון שכבר נתארסה פעם אחת, דדריש (ויקרא כב, טו) "אשר לא אקדשה",

האשה שנחבשה שפאקרה בבית האסורים בידי גוים, אם נחבשה על ידי ממון, שרוצים הגוים שיהיה להם ממון, מתרת לבקעה אפלו אם הוא כהן. מפני שמפגדין הגוים שפיסדו ממנום אם יפגרו אותה. ואם נחבשה על ידי נקשות, אפלו לבקעה אפלו אם הוא ישראל. דהיינו שיש שמא מתוך שרוצה להיחרט, שדני אותה לפנות, ובעלה לו ברצונו, ואמרין בגמרא דמה שאמר על ידי ממון מתרת, דזקא בשדי ישראל תקיפה על עמרי, אבל יד עמרי תקיפה על ישראל, גם על ידי ממון מקיפה לה, ואסורה לבקעה אם הוא כהן. עיר שכבשה פרסום, חלי הערים סביבות העיר, כל המנת ששנמצאו או בתוכה, פסולות, אסורות לבקעה, דאשת כהן אסורה אפלו באנס, ואם יש להן עדים שרדו מקום כל הזמן ואומרים שלא נטמאה, אפילו עבד אפילו שפחה, הרי אלו נאמנין ואם יש מקום מחובא בעיר שלא פגעו שם האויבים, נאמנת כל אחת לומר לא נטמאתי, כמו שהיתה יכולה לומר מחובא הייתי. ואם נאמן אדם על ידי עצמו, אמר רבי זכריה בן השפך, שהיה כהן, המעון הזה, נשבע בבית המדרש, על אשתו, שלא וזה מתחת ידי משעה שנכנסו גוים לירושלים ועד שישארו, וכוונן לו אין אדם מעיד על ידי עצמו. אמרו לה כהן אסור לו

לדור עמה. * ואלו נאמנין להעיד בגדלן, מה שראו בקטנו, נאמן אדם לומר זה כתב ידו של אבא, וזה כתב ידו של רבי, וזה כתב ידו של אחי, ואף על פי שראו הכהב בפלוני קטנים, דקיי שירות דרבנן, וידברנן ויהימי, וכן נאמן לומר זכור הייתי בפלונית שצתה בשעת נשואיה בהינומא, צעירי שנותמים על העינים, או וראשה פרוגה, שערב על בנה סימן שפחה וצעירי מלתא, וזכה קתב בתולה מאתיים, כיון דרבי גישם בתולה נשואת, וכלו בתולה בעלמא ויהי ודקא נאמן, ושהיה איש פלוני יוצא מבית הספר לטבול לאכול בתרומה, ומכילין אותו תרומה דרבנן, ולא היישינן שמא עבד כהן לפי שאסור ללמד את העבד תורה, וכן ושהיה חולק עמונו תרומה על הגרן בתרומה, ואף על פי ששבד גם אוכל בתרומה, אפלו הכי לא היישינן שמא עבד הוא, דאין תנזין לעבד אלא אם כן רבו עמו. וכן נאמן לומר והמקום הזה עד כאן בית הפרס, שדה שברית בית קבר דמטמא עד מאה אמה, ולא ידו וזה מתחת ידי משעה שנכנסו גוים לירושלים ועד שישארו, אבל אין אדם נאמן לומר בגדלותו מה שראה בקטנותו, דרר היה לפלוני במקום הזה. ועל ידי זה מוציא ממון ממאהו, ואינו נאמן, פיון שהיה

על בנות שלש שנים ויום אחד. פיון שראויה לביאה, בחזקת הפקר הן ובחזקת כניעול, ואין להן קנס. רבי יהודה אומר, שבויה שפגדיה הרי היא כבדשתה, אף על פי שגדולה מג' שנים כפושבית לא מחזקין לה לבקעה, ויש לה קנס, ובתבתה מאתיים. ועתה בא לפרש שכל המחייב מיתה, אינו משלם קנס, הבא על בתו, על בת בתו, על בת בת אשתו, על בת בנה, על בת בתה, אין להם קנס, מפני שמתחבב בנפשו, שמימתו בידי בית דין, וכל המתחבב בנפשו אינו משלם ממון, שנאמר (שמות כא, כב) ולא יהיה אסון עונש יענש, שמעט שקל מקום שיש אסון, דהיינו מיתת בית דין, ולא יענש במקומו. וגם בואג אינו משלם קנס, וברית שאמרט שמשלם קנס, וזקוק בלא התרו בו, דאג התרו בו עדים, אינו משלם, שאו לוקה ואין אדם לוקה ומשלם, דכתיב (ויקרא כה, ג) "כדי שרעתו" משום רשעה אחת אהת מחיבו ולא משום שתי רשעותיו, ובשוגג מבולקת שאו אינו מקבל מלקות, חייב בתשלומין, קנס שמשלם בחטאה, דוקא פניה, אבל בא על ארוסה חייב מיתה ואין קנס. ג נצרה שנתארסה ונתגררה, או נתאלמנה, רבי יוסי הגלילי אומר, אין לה קנס, פון שכבר נתארסה פעם אחת, דדריש (ויקרא כב, טו) "אשר לא אקדשה",

משניות ומבוארות מסכת תבנות פרק ד

כמה היתה יפה מקדם, בעודה בתולה, וכמה היא יפה עתה, אחרי שבעלה, והתפרש משלם, קנס, שזה ככל אדם, בין שפא על בת מלכים, בין שפא על בת כל שבקלים, קנסה חמשים זוז, וכל דבר שיש לו עקבה מן התורה, שזה לכל אדם, גנוו שלשים על עבד. פיון שהעבד שנה אלה שקלים, וכוין שהעבד פיון שנה שקל, וכוין שלשים שקלים. ח כל מקום שיש מכה, שהבא יכול לדבור אחת בתו לשפחה, אין קנס, דאמר רבי מאיר, קנסה אין לה קנס, וכל מקום שיש קנס, אין מכה, אין אביה, יכול למכרה לשפחה, דכתיב (שמות כא, א) "ויצאה זנום אין ספק" ודרשינן "זנום" אלו ימי נצרות, ומקריש התנא קנסה מבת ג' שנים עד י"ב שנה יש לה מכה ואין לה קנס. נצרה מבת י"ב שנה ועד י"ג וחצי והביאה שפתי שערות, יש לה קנס, ואין לה מכה. בהגזרת מפת י"ב שנה, וחצי ויום אחד והביאה שפתי שערות, אין לה מכה ולא קנס, דכתיב (ויקרא כב, טו) "נצרה בתולה" לא בתהורה, אלא בעצמה, אבל בעצמה יש לה קנס, ובמפתה, אם אנסה, והמעוט שלה, ובמפתה, מתלה ואין לה כלום. וקמינן סביר קנסה של לה קנס. ט האומר פתויה בתו של פלוני, משלם קנס, ופגם אף על פי עצמו, דבשבת ופגם הוא ממון, ואף על פי שדל על כן מחזק הקול עליה, ויחא לה, ונבלד שתקבל בשבת, ואינו משלם קנס, ומודה בקנס פטור, דכתיב (שמות כג, ח) "אשר ירשינו אלהים ישלם קנס לרעהו", פרט למורשיש את עצמו, שאינו משלם פקל, והוא קנס, וכן ככל שאר דיני קנס, וכן האומר נשתייב ובחתי ומכרתי, משלם רק את הקרן על פי עצמו, ואינו משלם תשלומי כפל של עצמו, ותשלומי ארבעה שצריך לשלם כששבח או מכר שיה, וחמשה שצריך לשלם כשקטב או מכר שור, דכיון שהודה מעצמו פטור מקנס, וכן אמר רבי שמאי, שורוי את פלוני, וכוון שהיה מודיע שמשלם כפר, או את שורו של פלוני, שמשלם נזק שלם, הרי זה משלם על פי עצמו, דסובר התנא נופרא ממונא היא, אבל אם אמר המית שורוי עבדו של פלוני, אינו משלם על פי עצמו, דשלישם שקל שצריך לשלם אם המית שור את העבד, הוא קנס, ומודה בקנס פטור, דלפעמים יתקבא אינו שפא אלא אפלו הכי משלם שלשים שקל, זה הכלל, כל המשלם יתר על מה שהיוק, וכן פחות ממה שהיוק, כגון חצי נזק של חם, קנסא הוא, אינו משלם על פי עצמו, אבל חצי נזק צרות ממונא הוא, ומשלם על פי עצמו.

פרק ד א נצרה שנתפתה, בשתה ונקנסה ונקנסה של אביה, והצער בתפוסתה, עמדה בדיון עד שלא מת האב, הרי הן של אב, מת האב, הרי הן של אחיו, לא הספיקה לעמוד בדיון עד שמת האב, הרי הן של אב, מת האב, הרי הן של אחיו, לא הספיקה לעמוד בדיון עד שלא נצרה, הרי הן של אב, מת האב, הרי הן של שפחה, רבי שמעון אומר, אם לא הספיקה לנבות עד שמת האב, הרי הן של עצמה, משלם ידו ומציאתה, אין על פי שלא נבנתה, מת האב, הרי הן של אחיו:

הא נתארסה אף על פי שנתגררה, אין לה קנס, רבי עקיבא אומר, יש לה קנס, וקנסה לעצמה, דדריש (טו) "אשר לא אקדשה" קנסה לאביה, הא נתארסה, קנסה לעצמה, ונצרה ובשעה ופגמה לאביה (י"ט), ד המעוט את בתולה, טוה שלשה דברים, והאונס טוה ארבעה דברים, המתה טוה פגם, שפגמה ונפחת צריקה, שפגמה היא בעולה, ובשעה ד מקריש פיצד משלם, קנס, חמשים ספקי, מוסקי עליו אונס שנותן את הצער שפגמו אותה, דבמפתה אין לה צער, שנאמר (טו כב, ט) "תחת אשר ענה" והוא אונס, אבל במפתה לא ענה, מה יש בין אונס למפתה, האונס טוה את הצער, והמפתה היא טוה את הצער, האונס טוה את הקנס מיד לבאה, אף על פי שפוסקה, דכתיב (ויקרא כב, טו) "זנוה וגו' חמשים ספקי וכל התנה לאשה", והמפתה טוה לשפואיה, דהיינו אם אינו ספקי, דכתיב (שמות כב, טו) "אם מאן ימאן אביה לתתה לו כפל ישקל", האונס שותה בעצמו, כפל שפגמו לו, שצריך לשאנה בעל קרחו, דכתיב (ויקרא כב, טו) "ול כל שפחתה קנס ימים", והמפתה אם רצה להוציא, מוציא, וגם אינו חייב לנשאה, חייב המגנס לנשאה, אפילו אפן חרות, אפילו היא סומא, ואפילו היתה סבת שחין, חייב לנשאה, אבל אם נמצא בה דבר ערוה, שזנתה אחר שפגמה, אין לה קנס, אלא כיון בישראל, כגון שהיא ממזרת, או לקיחה שאסורי עשה, אינו רשאי לקנסה בעצמו, דהיינו כטו) "ולו תנהה לאשה" דוקא אשה הראויה לו, דעשה זאת איהו עוברת לא תעשה על ממונת, שזוכה לומר לא בעינה קל, ליתא לעשה כלה, דכתיב (טו) "ולו תנהה לאשה" מדעתה, ולכן מלמדן אותה שנתאמר אינו רצון רשיו, ורין סובר, דכיון שזוכה לומר כן, אף על פי שלא אמרה, די לנו שלא תדחה עשה את לא תעשה, כי זה הרי עשה קל שפגמו לחרותו בקלות כשאתאמר אי אפשרי בקי, משנה זאת אמרה רבי אלעזר לדעת רבי עקיבא לעיל משנה ג, שסובר דארוסה שנתגרשה יש לה קנס, וקנסה לעצמה. י (ז) ותמה קנסה לעצמה, שדינה כיתומה, רבי אלעזר אומר, המפתה אותה פטור מקנס, דכיון שקנסה לעצמה ומתלה לו, והאונס דבעל קרחה חייב, כמו שאומר רבי עקיבא במשנה ג, ובגמרא לרית מדכתיב (ויקרא כב, טו) "זנוה האיש השוכב עמה לאבי התננה חמשים ספקי", למה ליה למכתב "השוכב עמה" ולפינו דהנחת כריכה בעל חמשים ספקי, חוץ מבשלת פגם. יא ארוחה בשבת, כמה דמי בשבת צריך האונס המפתה לשלם, הלל ליה המביש, דבניהו גדולה יש לו לאדם שפגמו ביוניו מבישו יתר מאדם בזוי, וגם יתר מאדם שחשבו ורשי" כבכא קמא מושב דאדם קל שביש בשבת מרבה, והמתביש והמתביש אדם חשוב בשבת מרבה, וכל האשה לפי חשיבותה משלם לה בישתה, פגם, וקנס שמיני, ואין אותה כולה היא היתה שפחה מנכרת בשבת, וכוון שיש לא אחד עבד שיש לו קורת רוח ממנו ורוצה להאזן ולהשיאו בתולה, ומקריש

התנא נופרא ממונא היא, אבל אם אמר המית שורוי עבדו של פלוני, אינו משלם על פי עצמו, דשלישם שקל שצריך לשלם אם המית שור את העבד, הוא קנס, ומודה בקנס פטור, דלפעמים יתקבא אינו שפא אלא אפלו הכי משלם שלשים שקל, זה הכלל, כל המשלם יתר על מה שהיוק, וכן פחות ממה שהיוק, כגון חצי נזק של חם, קנסא הוא, אינו משלם על פי עצמו, אבל חצי נזק צרות ממונא הוא, ומשלם על פי עצמו.

פרק ד א נצרה שנתפתה, בשתה ונקנסה ונקנסה של אביה, והצער בתפוסתה, עמדה בדיון עד שלא מת האב, הרי הן של אב, מת האב, הרי הן של אחיו, לא הספיקה לעמוד בדיון עד שמת האב, הרי הן של אב, מת האב, הרי הן של אחיו, לא הספיקה לעמוד בדיון עד שלא נצרה, הרי הן של אב, מת האב, הרי הן של שפחה, רבי שמעון אומר, אם לא הספיקה לנבות עד שמת האב, הרי הן של עצמה, משלם ידו ומציאתה, אין על פי שלא נבנתה, מת האב, הרי הן של אחיו:

התנא נופרא ממונא היא, אבל אם אמר המית שורוי עבדו של פלוני, אינו משלם על פי עצמו, דשלישם שקל שצריך לשלם אם המית שור את העבד, הוא קנס, ומודה בקנס פטור, דלפעמים יתקבא אינו שפא אלא אפלו הכי משלם שלשים שקל, זה הכלל, כל המשלם יתר על מה שהיוק, וכן פחות ממה שהיוק, כגון חצי נזק של חם, קנסא הוא, אינו משלם על פי עצמו, אבל חצי נזק צרות ממונא הוא, ומשלם על פי עצמו.

פרק ד א נצרה שנתפתה, בשתה ונקנסה ונקנסה של אביה, והצער בתפוסתה, עמדה בדיון עד שלא מת האב, הרי הן של אב, מת האב, הרי הן של אחיו, לא הספיקה לעמוד בדיון עד שמת האב, הרי הן של אב, מת האב, הרי הן של אחיו, לא הספיקה לעמוד בדיון עד שלא נצרה, הרי הן של אב, מת האב, הרי הן של שפחה, רבי שמעון אומר, אם לא הספיקה לנבות עד שמת האב, הרי הן של עצמה, משלם ידו ומציאתה, אין על פי שלא נבנתה, מת האב, הרי הן של אחיו: